

Basef Amama Mafe'ma Esis Hibru

Basef bandami mafe'ma esis Hibru

- 1:1-3 Basef Godi mataga mandawalap alihima Jisas Krai,
Nogalomana Ananinai atona, Anan nape na'ama etin si'i God
1:4-2:18 Jisas nikila' amam ensel hiami
3:1-4:13 Jisas nikila' Moses
4:14-6:20 Jisas Anan Dembinai ape'inai nanda' maol nondolalima
God
7:1-28 Jisas Anan Dembinai nanda' maol nondolalima God nikila'
Melkisedek
8:1-9:28 Jisas anan Dembinai nanda' maol nondolalima God nape
la'afena God naloma epes numafi basef dambaimi God na'i
endilisimi atom. Ea' esimbel Ananimi malo manda' basef amama
mataga la'ifim.
11:1-12:29 Epes hiesi fowa'isi sombale'efa Godi sihi'ambapa waf
bu'unai ma milana
13:1-25 Waf bu'unai ape' milana ma monda' okom Godi bo'ona ma
ape'
-

Dei' malogel Nogalomana Godi na'ipapa basef

1 ¹Fowa' gani God na'ipa akusapa bafasapa ape'isi na'ama, na'ipasa
basef ananimi nimeguf atona etin na'ipa amam profeta eaf
hianai mawalipas ma'ipasam. ²Ea' dei' nogota anae' si'i nogota anama
anona nemaf nigil neatagai endilisi, nawalapa basef na'ipapa malogel
Nogalomana Ananinai. God nandandepana ma nemaf akutainai Anan
nope Dembinaima amamaga hiami ma etap anae' moloma esis amam
nematawa wapoti'. Anan atona nofa'am numafiam. Fowa' gani God na'i
Nogalomana Ananinai nanda' amamaga hiami ambagof mapaimi maloma
ambagof a'ami mape ilif etapi hi'alam mataga mape. ³Nogalomana

atona nafifili lu'unai Godi nafifimapa endilisi. Anan na'ama etin si'i God endilisinai. Anan na'i basef Ananimi la'ifimi atom ea' dei' amamaga amama hiami maloma amam nematawa hiesi sataga la'ifis. Anan atona nasa'opapa ma waf aonai ape' manda'anai mataga bo'wepa andeande. Nanda'am ea', dei' nape lagel da'isinai Godi gani ilif heven God la'ifinai numafi amamaga hiami.

⁴Amama atom dei' nataga Dembinai endilisi nikila' amam ensel hiami. Dei' main, agel anama nofa'ana Ahalomana nikila' agof amam enseli bo'ona endilisi. ⁵Dei' main, fowa' God ina na'ipa anona ensel Ananinai na'i,

“Ine' nogalome ae'inai, ae' dei' ataga Ahalomena ine'iwei endilisi,”
owa'.

Basef amama fowa' God na'ipa Nogalomana Ananinai atona.

Ea' God na'iam wapoti' na'i,

“Ae' nambimb etaga Ahalomana Ananiwei, Anan nope Nogalome Ae'anai.”

God ina na'ipa anona ensela basef amama, owa'. Na'ipa Nogalomana Ananinai atona.

⁶God na'ipa Nogalomana Ananinai nape nali'ma amamaga hiami. Ea' nemaf anama God na'i Nogalomana Ananinai nataga etap anae' na'iam wapoti' na'i,

“Amam ensel Ae'ami hiami monda' lotu ma Anan atona.”

⁷Ea' basef amama God na'ipa amam ensel na'ama na'i,

“Anan nanda' amam ensel mataga si'i uf, nanda'am manda' maol Ananinai mataga si'i nif fandom ilelowa mataga.”

⁸Ea' God na'ipa Nogalomana Ananinai na'ipana na'i,

“God, ine' nape la'ifinai Dembinai numafi amamaga hiami, ea' anona nemaf nepe na'ama etin la'ela'ef hihif.

Waf bu'unai atotona ine' dei' nape Dembinai ma wambel ine'inai.

⁹Ine' okom naila waf bu'unai nandafa'ma waf aonai sosambala basefanai. Ea' dei' God, Anan God ine'inai, nandandepena nase'ena danifel lu'unai endilisi. Ea' epes hiesi ina sandanifel si'i ine', owa'.”

¹⁰Ea' God na'iam wapoti' na'i,

“Dembinai, fowa' dambadamba Ine' etina nanda' etap nataga lagel ine'inai atona nanda' ilif otaga wapoti' nataga nape. ¹¹Amama anona nemaf higililam, ea' ine' nepe la'ela'ef. Amama mope mefe' mefe' anona nemaf motaga apim si'i luwaguf apimi. ¹²Anona nemaf ine' nimbomefam si'i sumagwia luwaguf, ea' amam moho'ofam si'i luwaguf. Ea' ine' la'ela'ef nepe na'ama etin, ina anona nemaf hagena nogota ine'inai, owa'.”

¹³God ina na'ipa anona ensel Ana'i,

“Ine' nepe na'ae lagel da'isinai Ae'anai wa'ol.

Ine' nepe la'ela'ef nefe' nefe' nemaf anama ae' enda' naumbih ine'isi sefe' owina bo'wagah ine'imi.”

God ina na'ipa anona ensela basef amama, owa'. Na'ipa Nogalomana Ananinai atona. ¹⁴Dei' amam ensel emi egafum? Amam ambagof bu'wami Godi. Anan nasapa'am mafi'i ma migiambama epes isima dei' God nofa'as sotanmani ma anona nemaf sofa' pe bu'unai.

God nofa'ai ape' motanimani mape andeande', amama lu'wami endilisi

2 ¹Jisas nikila' amam ensel endilisi. Amama atom dei' ape' mombale'efa basef amama Ananimi mame'am bo'om milam endilisi. Na'ama ape' motanima mokwahom. ²Fowa' gani God na'ipa amam ensela basef Ananimi, ea' ma'ipipam mandawalap endilisi mape la'ifim. Basef amama mape la'ifima emi egafis sosambala basef owa' silami, esis sofa' nimanimi amama mondahama waf aonai esis sanda'anai sosambala basef amama. ³God nagwamasa nimanimi lu'wami esis sosambala basef Ananimi ensel amama ma'ipasami. Dei' ipe' ukup mape ma'imama? I'i pewa' alafugaha basef Ananimi dei' nagiambamapa nofa'apa mope andeande', anona nemaf ipe' pefa' pefe' pindihi'ama nimanimi amama pi'imama? Owa'. Pefa' nimanimi pelomas. Dei' main, amama nakwahomapa waf aonai nagiambamapa motanimani, ina so'umi, owa'. Lu'wami endilisi. Dembinai atona nali' nawalapam alihima enis epes. Epes isima sihi'ambapa ma mogawa basef amama endilisimi atom. ⁴Ea' God nanda' basef amama la'ifima eaf hianai naninani. Anona eaf, nihi'ambasa ikwaf naninani hianai la'ifinai. Ea' anona eaf nanda' pepel lu'unai naninani si'i Anan atona nanda'anai. Ea' anona eaf na'ama, nihi'ambapa amamaga bu'wami Ambal Bu'unai Ananinai nase'apami, naila okom Ananinai atona nase'apam atona etin nihi'ambapa basef amama endilisimi atom.

Jisas nape nali'i Dembinai nofa'apa motanimani

⁵God ina nanda' amam ensel mape dembemi mumafi amamaga lu'wami maloma waf hianai dambeinai Jisas nawalapam ea', dei' a'ipipami, owa'. ⁶Ea' anom basef mail Baibeli fowa' anona aman nawalapam na'iam na'i,

“God, epes esis emi egafis ma Ine' okom nainailas? Esis falafisi etis, ea' ine' etina nimafias. ⁷Ine' nanda' amam ensel mape dambem la'ifima esis isima amam nematawa etapasi nogota bandana. Ine' nase'asa agof lu'wami nanda'asa sataga dambes. ⁸Ea' nanda' amamaga hiami mafe' owina esis isima sumafiam.”

Basef amama mail Baibeli ma'i,

“God nanda' epes sape etapi sape dambes sumafi amamaga hiami mape etapi.”

Basef amama ma'i amamaga hiami mape etapi ofagemama ma'i amamaga hiami. Ea' dei' ina mati epes sape etapi sape dambes sumafi amamaga hiami, ata' owa'. ⁹Ape' dei' mogawa Jisas! Fowa' nogota bandana God nanda'ana nafe' owina amam ensel. God nati ape' uwahipipa nagiambama na'a, dei' Jisas nefa' nimanimi lu'wami naga' ma ape' hiapai. Amama atom dei' God nase'ana agel lu'unai nanda'ana nataga Dembinai king nafifili endilisi.

¹⁰God anan Dembinai fowa' gani nanda' amamaga hiami mataga mape numafiam pepel Ananinai mape andeande', Ananimi atom. Ea' andeande'ma Anan na'i Jisas nefa' nimanimi nanda' eaf ma nokwahomapa waf aonai ape' manda'anai nofa'apa motanimani. God nanda'am na'ama ma nokolasa ape' hiapai nofa'apa mefe' heven miti nafifili Ananinai. ¹¹Anan atona nanda'apa amam nematawa mataga bo'wepa andeande' malomana wambota atotona Ahalomapa atotona. Amama atom dei' Anan ina ambal aona nofalapa na'i sahin owan Ananipai, owa'. ¹²Si'i Anan fowa' na'iam na'i, "God, Ae' anona nemaf ewalapa agel Ine'inai ma esis sahin owan ae'asi. Ae' enda' awalef efela agel ine'inai ma esis hiesi sifi' sondowa'anima etifigin."

¹³Ea' na'iam wapoti' na'i,
"Ae' embale'efa God la'ifiwi."

Ea' anom basef wapoti' na'iam na'i,
"Ae' ape aloma awasi Ae'asi God nasi'iesi."

Jisas nataga epen endilisi ma nagiambama ape' hiapai

¹⁴Epes Anan nofalapa awasi ananipai, epes etapasi selapai. Amama atom Jisas wapoti' nataga epen na'ama etin si'i ape' epes etapasi selasi. Anan nataga epen na'ama ma naga' nohambombaga aman anama aonai Satan la'ifina nanda' epes hiesi saga'. ¹⁵Jisas natagaha amam nematawa hiesi la'ela'ef umbamahasa ga', nahapilas la'ifis. Ea' Anan natagahisa umbamahasa sape andeande'. ¹⁶Dei' main, Anan ina naga' nagiambama amam ensel, owa'. Anan naga'ma nagiambama epes sataga wambota Abrahami. ¹⁷Amama atom Anan nataga na'ama etin endilisi si'i owasana ananisi ma nataga pris dembinai nape nali'ma pris hiami. Anan aman na'i uwahipisa ape' nanda' maol Godi andeande' endilisi. Ea' Anan nataga si'i owasana Ananisi ma natofa okom wandafunai Godi napoma amam nematawa hiesi sanda' waf aonai. ¹⁸Satan nagwambana nimeguf hiami na'i nonda'ana nonda' waf aonai. Ea' Jisas nofa' nimanimi hiami. Na'ama Anan la'ifinai ma nagiambama epes isima Satan nagwambasi.

Agel lu'unai Jisasi nikila' Moses

3 ¹Ipe' alupipei epes Godi, Anan nape ilif nofalipei, ipe' peme'. Ipe' okokoma Jisas, Anan aposel nape pris Dembinai ma waf naloma

basef ofagema ape' ea' mombale'ef mawalipasami. ²Anan naila okom Godi nanda' maol God nandandepana nanda'ana andeande', si'i fowa' gani Moses nanda' maol Godi andeande' nagiambama epes hiesi Godi. ³Aman anama Jisas, God nase'ana agel lu'unai nikila' agel lu'unai Mosesi, si'i epes sase'ana agel lu'unai aman nanda' ipat bu'unai nala'ana etap anae'. Ea' esis ina safela agela ipat anama lu'una, owa'. ⁴Endilisi, ifagw hiami epes etis sala'ami. Ea' epen gawainai nanda' amamaga hiami, anan God atona. ⁵Endilisi, Moses nanda' maola nagiambama epes Godi andeande' nanda'ana si'i nanda' maol Godi, ea' na'i basef nawalapama amamaga hiami anona nemaf owagama Kraisi nie'ipasami. ⁶Ea' Kraisi nape nogalomana Godi naila basef endilisi nanda' maol andeande' ma nape Dembinai numafi epes wambota Godi. I'i la'ela'ef ape' mombale'efana la'ifipa mogawa anona nemaf Kraisi niefi'i nofa'apa mefe' heven mope andeande', ape' mape wambota Ananinai.

Epes sosambala basef Godi ina suwis sopoma noma'w, owa'

⁷Ea' dei' ape' meme' basef Ambal Bu'unai Godi na'iami andeande'. Anan na'iam na'ama na'i,

“Maina nemaf ipe' peme' malogel Ananinai, ⁸ipe' ina pesopama opalef ipe'imi la'ifim endilisi, si'i fowa' gani bafasepa sanda'am sosambala basef Godi ma sanda' okom Ananinai wandafuna, owa'. Nogota anama esis sape anama wafiguma fatauguma esis sagwambana endilisi sasopama opalef. ⁹Esis bafasepa ipe'isi sati pepel hianai Ae' anda'anai anama wafiguma afagof hiami 40-peleim. Owa'. Nimeguf hiami esis sanda' Ae' gwambai gwambae endilisi.

¹⁰Esis sanda'e na'ama, Ae' dei' okom wandafunamas endilisi a'i, ‘La'ela'ef ukup asasimi mase'asa eaf bu'unai sololamana. Esis ina ata' saila waf bu'unai Ae'anai, owa!’ ¹¹Ea' Ae' okom wandafuna ma esis a'i basef endilisi atom la'ifimi a'i, ‘Anona nemaf esis ina ata' sifi'i suwis sopoma noma'w solome, owa!’”

Ape' mundumafuma andeande'. Na'ama mosambala basef Godi si'i esis Israel sanda'am

¹²Alupipei Ae'ipei, ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama enin sahin owan ipe'isi okom ninila waf aonai nekwaha bale'ef ananinai newa' alafugama God nape la'ela'efi. ¹³Na'ama owa'. Ipe' pendagigiambanama etin pitu la'ifipa. Penda'am na'ama etin nimeguf hiami atona etin nogota anae' God na'i, “Dei.” Penda'am pilam ama pilam la'ela'ef. Na'ama enipa opalef ipe'imi la'ifima waf aonai baso'omainai. ¹⁴Ape' fowa' mali' mombale'efana, ea' dei' mombale'efana la'ifipa la'ela'ef, mefe' motagama moga'. I'i ape' monda'am na'ama la'ela'ef, ape' amam nematawa endilisi Kraisi, mape la'ifipa malomana.

¹⁵Si'i basef mail Baibeli do'ok a'ipipami ma'iam ma'i,

“I'i ipe' dei' peme' basefa malogel Ananinai ipe' ina pesopama opalef ipe'imi la'ifim endilisi si'i fowa' pewa' alafugaha Goda panda' okom Ananinai wandafuna, owa!”

¹⁶Fowa' gani emi egafis same' basef malogel Godi sowa' alafugahana sanda' okom Ananinai wandafuna? Epes amama atom hiesi fowa' Moses nofa'asi sakwaha Isip safi'i, amama atom. ¹⁷Afagof amama hiami 40-peleim God okom wandafuna ma emi? Anan okom wandafuna ma epes isima sanda' waf aonai saga' hi'alas etap anama wafiguma fatauguma, amama atom. ¹⁸God na'i enis epes na'i basef endilisimi atom la'ifimi ma esis ina sefe' suwis sopoma noma'w solomana. Na'i emi egafis? Anan na'i amama atom. ¹⁹Ea' dei' ape' mogawa esis ina anona nemaf la'ifisa sefe' suwis sopoma noma'w solomana, owa'. Dei' main, esis ina sembale'efana, owa'.

Epes Godi anona nemaf sefe' suwis sopoma noma'w solomana

4 ¹Basef Godi la'ifim endilisi dei' ata' mape la'ela'ef. Anan na'iam na'ama na'i, “Ipe' pefe' piwis anama pepoma noma'w peloma Ae!”

Ea' ape' umbamohapa. Na'ama God niti enin epen etitin ipe'ini okom nose'an ma basef Godi nefe' higililan, owa'. ²Dei' main, ape' wapoti' mame' basef bu'wami Godi si'i fowa' esis Israel same'am. Ea' esis same'am etin, ina sombale'am sailam, owa'. Ea' basef amama bu'wami same'ami ina magiambamas, owa'. ³Amam nematawa mombale'efa Godi ape' dei' mafe' mawis mapoma noma'w maloma God si'i Anan na'iam na'i,

“Ae' okom wandafuna ea' a'i basef endilisimi atom la'ifimi a'i, esis ina suwis sopoma noma'w solome, owa'etin endilisi.”

Fowa' nanda' etap anae' hi'alana ea' napoma noma'w nogota laona nafi'i nafi'i nataga dei'. Anan napoma noma'w nahafa esis suwis sopoma noma'w solomana. Ea' esis ina sawis, owa'. ⁴Anom basef God fowa' na'iami ma nemaf anama nafe'ma 7i sapoma noma'wanai, ma'iam na'ama ma'i,

“God nanda' maol hianai hi'alana ea', nemaf anama nafe'ma 7i nataga, napoma noma'w.”

⁵Basef amama do'okimi God na'iam wapoti' na'i,

“Esis ina sefe' suwis sopoma noma'w solome, owa'etin endilisi.”

⁶Esis amam nematawa isima fowa' same' basef bu'wami ina safe' sawis, owa'. Dei' main, esis ina sembale'efana endilisi, owa'. Sosombala basef Ananimi. Ea' basef amama ata' mape la'ela'ef ma'i endilisi enis epes anona nemaf sefe' suwis sopoma noma'w soloma God. ⁷Amama atom dei' God nandandepa anona nemaf wapoti'. Ea' nofala nemaf anama na'i, “Dei' atef”. Ea' afagof hiami mafe'ma ea', God nawalapa basefa nemaf anama na'i basef Ananimi do'okimi ma malogel Deviti na'ama na'i,

“Ti ipe' dei' peme' basefa malogel Ananinai, ipe' ina pesopama opalef ipe'imi la'ifim endilisi, owa'.”

⁸I'i nemaf anama fowa' Josua nonda'as suwis sopoma noma'w, God ina ni'i anona nemaf wapoti', owa'. Ea' owa'. Esis ina sawis. ⁹Amama atom dei' ape' mogawa waf anama mopoma noma'wanai ata' nape la'ela'efa ape' epes amam nematawa Godi. Waf anama si'i God napoma noma'w nemaf anama nafe'ma 7i. ¹⁰Dei' main, emi egafis sefe' suwis sopoma noma'w soloma God, esis sambefa maol asasinai ea' sapoma noma'w si'i fowa' God nambefa maol Ananinai napoma noma'w. ¹¹Ea' dei' ape' monda' maol la'ifipa endilisi ma mefe' muwis mopoma noma'w molomana. Na'ama enin epen ape'ini nesambala basef Godi newa ma waf aonai anona nemaf higililan si'i fowa' esis sanda'ama sowa hegilalas hi'alas.

¹²Dei' main, basef God na'iami ambal namunai napaim, ea' la'ifim la'ela'ef mape. Amama hi'alim endilisi mikila' bainat hi'alina wa'owa'ol mapisila epes mawis nomon endilisi. Basef amama mawis mafe' la'afena ukup maloma ambagof asasi mondowatanimama mafe' mawala nigis maloma gonat la'afen. Ea' mawaloga opalef maloma ukup ape'imi nomon. ¹³Ina anom amamaga God nanda'ami nambimb mondambaho'ma Anan, owa'. Amamaga amama hiami hi'alam mape mandawalap alihim endilisi ma naep Ananimi. Ea' anona nemaf ape' mi'ipana maina waf ape' mandanai.

Jisas Anon pris Dembinai ape'inai nape nali'ma pris hiami

¹⁴Ape' anona pris Dembinai ape'inai nape nali'ma pris hiami nafe' nawis heven nape naloma God. Anan Jisas Nogalomana Godi. Ea' dei' ape' mombale'efa basef God nawalapami la'ifipa. ¹⁵Dei' main, pris anama Dembinai anan la'ifinama niti ape' uwahipipa maina nogota ape' owa' la'ifipama muli'ama waf aonai, ea' alop ape'inai owa' la'ifina ma monda' maol. Amamaga hiami mataga magwamba ape', amama mali' mataga magwamba Anan wapoti'. Ea' Anan ina nanda' anona waf aonai, owa'. ¹⁶Amama atom ape' dei' ukup la'ifim mefe' felefele'ma God, umbamohapa owa'. Anan nigiambama na'a ma mape andeande'. Ea' ape' mefe'ma Anona niti uwahipipa nigiambama maina nemaf mofa' nimanimi lu'wami.

Jisas pris Dembinai ape'inai nape nali'ima pris hiami, Anan la'ifinai endilisi ma nagiambama

5 ¹Waf anama fowa' sandandepa pris hiami dembemi mape mali'ma pris hiami na'ama. Anona nogota sandandepa anona pris sanda'ana nanda' maol Godi ma nafa' malogof epesi naitu naep Godi. Esis sase'ana amamaga bu'wami naso' God nondolalimanama God nokwaha waf aonai

esis sanda'nai. ²Anan pris ina la'ifina ma nonda' waf bu'unai atona nimeguf hiami, owa'. Amama atom sanda'ana dei' la'ifinama nigiangama esis ina sogawa andeande' sakwaha waf bu'unai Godi. Pris anama nagiambamas nonda'as sa'osa'ombemas. ³Anan ina la'ifina ma nanda' waf bu'unai atona nimeguf hiami, amama atom dei' nondolali ma God nali' nakwaha waf aonai anan nanda'anai ea' nagi' nakwaha waf aonai esis amam nematawa sanda'anai wapoti'. ⁴Maol anama nondolalima Godi nofa' agel lu'unai. Ea' ina anona aman la'ifina ma nanda' maol anama na'i okom ananinai atona, owa'. God nali' nofalana, ea' nanda' maol anama, si'i fowa' nofala Aron.

⁵Krais wapoti' na'ama etin. Anan ina nafela agel ananinai atona nataga pris dembinai ma pris hiami, owa'. God atona nandandepana nanda' maol anama, ea' na'ipana na'i,

“Ine' Nogalome ae'inai. Dei' awalapena alihina afela agel ine'inai lu'una.”

⁶Ea' God na'i anom basef wapoti' mail anona buk na'iam na'ama na'i, “Ine' nepe pris Dembinai la'ela'ef nendolalimei na'ama etin nendahama Melkisedek.”

⁷Fowa' gani Jisas ata' nape epen endilisinai etap anae', nanda' beten nahali' God la'ifinai ma nofa'ana nokwaha ga' ma nope namunai. Nanda' beten nofalana mehipe nalef nape nimeguf hiami.

Anan nanda' lotu ma God, nanda' Anan nafe' owina God. Ea' dei' God name' beten ananinai. ⁸Endilisi Jisas Nogalomana Godi, ea' Anan nefa' nimanimi, amama atom mawalipana endilisi ma waf naila okom Godi.

⁹Anan nataga Nogalomana Godi bo'ona endilisi. Amama atom dei' Anan ofagonama epes saila basef ananimiti mofa'as sotanimani sofa' ambal namunai sope andeande' la'ela'ef hihif. ¹⁰Ea' God nandandepana na'i,

“Ine' nape pris Dembinai nendolalima ae' na'ama etin nendahama Melkisedek.”

Ape' ina mape si'i awasi gawa a'asi, owa'

¹¹Basef hiami Melkisedeki ata' mape ea' dei' a'i i'lipipam. Dei' ipe' ina pandanifel ma pegawa basef Godi ofagema, owa'. Dei' ae' maol lu'unai endilisi ma ihi'ambepa basef amama ofagema. ¹²Dei' nogota anae' ea' ma ipe' pepe dembipei tisa piwalipa enis epes. Ea' owa'. Ipe' gawa tu'waninai atona ukup ipe'imi, ea' anona aman ata' nowalipipa wapoti' ma basef mali'i Godi. Ipe' ina la'ifipa pegawa basef lu'wami Godi si'i pagwa' gwa'aimi la'ifimi, ata' owa'. Ipe' dei' pegawa basef mali'i Godi atom si'i pagwa' nomagof atom. ¹³Ape' mogawa emi egafis sa' nomagof atomi, esis sape awasi etis. Epes isima ina dei' la'ifisa sowaloga waf bu'unai aonai, ata' owa'. ¹⁴Ea' gwa'aimi la'ifimi mapoma epes isima sataga dambes la'ifis. Epes isima sawalipa ukup maloma nomonas asasimi atom hihif dei' la'ifisa sowaloga waf bu'unai aonai.

Ape' ukup ma'i andeande' ma mombale'efa God la'ifipa

6 ¹⁻²Ape' ina ata' la'ela'ef mi'i basef amama mali'i Kraisi atom timbi tambel, owa'. Ape' ina mi'i basef amama mali'i mi'i, ape' momboma opalefa God mowa' alafugaha waf hianai aonai manda' epes higililas ea' mombale'efa Goda basef mamumami sapis'i'asa embel sanda' beten sawamona lagofa enis epes maloma epes hiesi saga'i sohafel wapoti' maloma anona nemaf God nowaloga epes hiesi ma sope la'ela'ef wambel bu'unai o aonai. Ape' ina mope monda' basef amama atom mi'iam la'ela'ef timbi tambel, owa'. Ape' ata' mofo'o ea' monda' basef amama monda'apa la'ifipa mi'am si'i epes isima sataga dambes ea'. ³I'i okom Godi ni'i monda'am na'ama, monda'am na'ama etin.

⁴Epes isima sowa ma waf aonai sowa' alafugaha Godi, ina anona eafa esis sotanima sifi'i somboma opalef wapoti', owa'. Esis sali' sofa' nafifili Godi, sofa' presen bu'unai nafi'i heveni ea' sofa' Ambal Bu'unai Godi napais. ⁵Ea' same' basef Godi, sogawam bo'om sagawa maol la'ifinai dambainai hianai alupusi Kraisi anona nemaf nig'i' neatagai seanda'anai. ⁶I'i esis sowa ma waf aonai sowa' alafugaha God, ina ata' anona eafa esis sotanimani sifi'i somboma opalef wapoti', owa'. Waf anama aonai esis sanda'anai atona, dei' saundana nogalomana Godi nail lawag usi'inai tu'wanainai wapoti' ma sahambombagana. Ea' sanda' epes hiesi sanda'ana findiwana ma basef awami.

⁷Anona etap asaf nalai la'ela'ef nanda'ana nanda' gwa'aimi mataga malo andeande'ma magiambama amam nematawa sanda' maol etap aof anama, etap anama God nanda'ana nataga bo'ona andeande'. ⁸Ea' anona etap nanda' otalef hiami wandafumi atom mataga, etap anama notaga aona endilisi. Ea' felefele'ma God nonda' etap anama notaga aona. Nemaf akutainai fendona nif lu'wami.

⁹Ipe' alupipei ae'ipei endilisi, dei' ae' a'ipipa basef amama nimanimi, ea' ae' egawa endilisi anona nemaf ipe' ina awepa higililipa na'ama, owa'. Ae' egawa anona nemaf God nefa'epa pitanimani. ¹⁰God ina epen aonai ma nambimb okom nose'ana ma maol hianai ipe' panda'anai, owa'. Ipe' ukup maimailana. Ea' dei' panda' maol anama ma pigiambama amam nematawa Ananisi. Ea' dei' ata' panda'ana na'ama la'ela'ef. ¹¹Ae' okom na'i ipe' hipei atona etin ukup ma'i penda' waf bu'unai pigiambama epes Godi pefe' pefe' petagama nemaf anama Kraisi niefi'ianai. Penda'am na'ama ma pegawa endilisi anona nemaf Anan nefa'epa pitanimani. ¹²Ae' andaiwa'ma ipe' ala'uta nepa, owa'. Ipe' pila waf epes isima mombale'efa God endilisi ma esis ina ukup mandasosol, owa'. Ae' a'i ipe' pefa' amamaga bu'wami fowa' God na'ama basef endilisimi atom na'i anona nemaf noso'asam epes Ananisi.

Ape' mombale'efa basef God na'i endilisimi atom

¹³Fowa' gani God naloma Abraham ma'i basef endilisimi atom. Ea' ina anona aman dembinai nikila' God, ama God nie'i basef amama endilisimi

atoma aman anama ma agel ananinai, owa'. Ea' dei' God na'i basef amama endilisimi atom ma agel ananinai atona. ¹⁴Anan na'i, "Dei' Ae' a'i endilisi, agiambamena enda' wambota bafasena ine'isi sigi' seatagai sotaga bo'wes hiesi endilisi."

¹⁵Ea' Abraham name' basef amama dei' ina ala'uta nana, owa'. Nape sa'ombel nohafa amamaga bu'wami God fowa' na'i neaso'anami mila basef amama na'i endilisimi atom.

¹⁶Waf epes sa'i basef endilisimi atom sa'iam na'ama. Epes sa'i basef amama ma agel anona dembinai nikila' esis. I'i enin epen ni'i basef amama, enin nasopama malogofa emi egafis sa'i sosambala basef ananimi. ¹⁷Fowa' gani God na'i nihi'ambas okom Ananinai nape la'ela'ef hihif alihima awasi batausana Ananisi anona nemaf sofa' amamaga bu'wami si'i na'ipasa basef Ananimi endilisimi atom. Na'i nihi'ambasa anona nemaf Anan ina nonda' anom basef dambaimi moho'ofa basef amama Ananimi, owa'. Amama atom. Amama atom dei' na'iam la'ifina endilisi gani ilif ma agel Ananinai atona nanda' basef amama mataga la'ifim. ¹⁸Basef amama endilisimi atom na'iam endilisi gani ilif. Basef amama biefim ma'iam na'ama etin dei' mape la'ela'ef, ina anom amamaga maloma enis epes soho'ofam, owa'. Anan na'ipapa basef biefim amama ma nenda' opalef ape'imi la'ifim endilisi, ape' amam nematawa mafa' mafe' mandambaho' felefele'ma Anan. Ape' mombale'efa basef amama la'ifipa mogawa endilisi Anan anona nemaf nigiangamapa ma mope andeande'.

¹⁹Gawa anama ma ape' mogawa endilisi anona nemaf Anan nigiangamapa mope andeande' nape na'ama. Gawa anama la'ifinai bu'unai nape mohafanai anama nombalo' opalef maloma ambagof ape'imi si'i anka nembalo' sip lu'unai nahapilana la'ela'ef nala embel ilif. Gawa bu'unai anama nawis nowala gani nomon bo'ogoma lowaf anama lu'unai alafugainama saundana nail si'i uta ipat Godi lu'unai sanda' lotuwanai heven nomon. ²⁰Anama ipat Godi lu'unai sanda' lotuwanai natawa heveni Jisas nali'apa nafe' nawis ipat anama nomon ma nagiangamapa. Anan nataga pris dembinai nape nali' ma pris hiami dei' nape la'ela'ef hihif na'ama etin si'i Melkisedek.

Melkisedek anan pris dembinai agel ananinai lu'unai endilisi

7 ¹Aman anama Melkisedek anan king dembinai numafi anona wambel Salem, anan pris nondolalima God Dembinai nape ilif endilisi. Fowa' gani Abraham nanda' wandaf naha anom king dembemi nali'amonam nafe' ma notanima nafe' wambel, Melkisedek natolona nofalo'mana. ²Ea' Abraham nawaloga amamaga nefa'am nafe' nanda' wandafami gwa'aimi maim ananimi hi'alam nawalogam aolef 10-peleimi nase'ana aof atotona Melkisedek. Ape' dei' mamboma agel anama

Melkisedek, basef ofagema biefim. Anom ma'i king dembinai nanda' waf bu'unai. Ea' anom ma'i anan king dembinai nose'apa opalef awanem. Dei' main, anan king dembinai numafi wambel anama Salem, dei' mamboma basef amama Salem ma'i opalef awanem. ³Anan Ahalomanai mama'wana a'ana. Anan bafasana wambota ananisi a'ana. Ea' mama'wana kolananai nemaf naloma nemaf naga'anai wapoti' owa' sogawame. Anan nape si'i Nogalomana Godi, nape pris dembinai la'ela'ef hihif.

⁴Dei' ipe' okokoma Melkisedek, anan agel lu'unai endilisi. Dembinai ahalomapa ape'inai nali'i anan Abraham, anan natembe'am amamaga hiami bu'wami atom nofa'ama wandafi nawalogam ea' aof atotona naso' Melkisedek. ⁵Amam wambota awasi bafapana Livai anom mofa' maol anama pris. Ea' mi'uli anama God naso' Mosesanai na'ipa amam atom manda' maol anama. Na'ama na'i amam mowaloga amamaga amama hiami esis Israeli mofa'am mase'ana namba ten hap God. Esis Israel sahin owan amamisi endilisi, ea' esis bafasana awasi Abrahami wapoti'. Ea' owa'etin, amam Livai mofa' gwa'aimi maim hiami namba ten hapa esis sahin owan amamisi etis. ⁶Melkisedek ina nataga wambota Livai, owa'. Ea' anan nofa' amamaga hiami namba ten hap Abraham nowalogami. Ea' Melkisedek nofalo'mana na'ipana basef bu'wami aman anama Abraham. Aman anama Abraham basef bu'wami God na'i endilisimi atom mapomana. ⁷Ea' ape' mogawa, aman nofalo'manai nape ilifa aman anama nofa' amama bu'wami presen. ⁸Amam Livai manda' maol mondolalima Godi mofa' amamaga namba ten hap, amam anona nemaf maga'i. Ea' Melkisedek nofa' amamaga sawalogami namba ten hap, anan nape namunai la'ela'ef, si'i buk Baibel na'i. ⁹⁻¹⁰Ape' ma'iam na'ama.

Fowa' gani Melkisedek natagama Abraham eaf, Abraham nase'ana amamaga amama nowalogami namba ten hap mafe'ma Melkisedek. Ea' Livai bafapana Abraham magi' mataga manda' maol anama mofa' amamaga amama namba ten hap esis Israel sawalogami.

Ea' na'ama etin si'i Livai nase'ana namba ten hap Melkisedeka lagel Abrahami. Dei' main, nemaf anama Abraham nase'anam Melkisedek, Livai ata' owa' solanai, ata' nape opalef nomon bafapana Abrahami.

Aman dambainai dei' naho'ofa pris fowa'imi

¹¹Fowa' esis amam nematawa sofa' basefa mi'uli anama God naso' Mosesanai. Ofagema mi'uli anama amam wambota Livai manda' maol pris. Ea' i'i maol anama amam pris manda'anai andeande' ma monda' esis amam nematawa sotaga bo'wesa naep Godi, dei' maina ata' anona pris dambainai nataga wapoti' si'i Melkisedek, ea' ina si'i Aron? Owa'. ¹²God naho'ofa waf amam pris manda'anai. Ea' mi'uli Godi wapoti' naho'ofana na'ama etin. ¹³Dembinai ape'inai basef amama ma'ianai, anan anona wambota. Wambota ananinai ina fowa' nanda' maola balata amam pris

maofa mafis maim mondolalima God, owa'. ¹⁴Ea' amama mataga alihim na'ama. Ape' mogawa, Dembinai ape'inai nataga wambota Judai. Ea' Moses ina na'i anom amam wambota anama motaga monda' maol mope pris, owa'.

Jisas nape pris nataga dembinai la'ela'ef nandahama Melkisedek

¹⁵Ape' mati anona pris dembinai nataga, naho'ofa amam pris mali'i, Anan si'i Melkisedek. Basef amama ma mi'uli anama mataga maho'ofa mi'uli anama nali'i dei' mandawalap alihim na'ama. ¹⁶Anan ina nataga prisa anona mi'uli na'i amam pris mataga wambota Livai, owa'. Anan nataga prisa pepel ambal namunai napainai la'ela'ef hihif. ¹⁷Dei' main, basef mail Baibeli ma'iana ma'i,

“Ine' nape pris dembinai la'ela'ef si'i Melkisedek.”

¹⁸God naho'ofa mi'uli anama naso' Mosesanai ea'. Dei' main, mi'uli anama owa' la'ifina nigiangama ape', owa'. ¹⁹Dei' main, mi'uli anama ina nanda' epes sataga bo'wes andeande' ma naep Godi, owa'. Ea' dei' God nandoga anona eaf, anama bu'unai nikila' mi'uli anama, dei' eaf anama atona ape' mogawa endilisi God nagiambamapa ea' mefe' felefele'ma Anan.

²⁰Nemaf anama God nandandepa Jisasa nataga pris Dembinai, ina nanda'ana nosahe'ana etin, owa'. Anan na'i basef la'ifimi na'i endilisi gani ilif ea' nandandepana. Amam pris fowa'imi ina nandandepam na'ama si'i Anan, owa'. ²¹Ea' God na'i basef amama la'ifimi na'i endilisi gani ilif ea' nanda' Jisas nataga Dembinai pris. Anan nataga pris nemaf anama God na'ipana na'i,

“Dembinai na'i basef la'ifimi na'i endilisi gani ilif ma anona nemaf Anan ina noho'ofa okom Ananinai wapoti', owa'. Ine' nape Dembinai pris la'ela'ef hihif.”

²²God na'i basef amama na'iam la'ifim. Amama atom dei' Jisas nataga Dembinai ofagonama basef bu'wami dambaimi God na'iam endilisimi atom mikila' basef fowa' nali' na'iami. ²³Fowa' amam pris amam hiami. Dei' main, amam anona nemaf moga' ina la'ifima mope la'ela'ef monda' maol, owa'. ²⁴Ea' Jisas dei' nape namona la'ela'ef. Amama atom dei' nape pris Dembinai la'ela'ef endilisi. ²⁵Amama atom dei' Anan la'ifinai ma nefa' esis amam nematawa sotanimani sofe' felefele'ma Goda agel Ananinai ea' sope andeande' la'ela'ef. Dei' main, Anan nape ambal napaina la'ela'ef nanda' betena God nigiangamas.

Jisas Dembinai pris la'ifinai endilisi ma nagiambamapa

²⁶Dembinai pris anama la'ifinai endilisi ma nagiambamapa. Anan naila waf Godi bo'ona andeande', waf aonai a'ana. Anan okom bu'unai dei' nape laogona epes sanda' waf aonai. God nase'ana agel lu'unai nikila' ilif endilisi.

²⁷Amam dembemi pris fowa'imi mape mali' ma pris hiami mondolalima God nimeguf hiami la'ela'ef. Mali' ata' mondolalimana ma nakwaha waf aonai amam manda'anai. Ea' magi' mondolalimana ma nakwaha waf aonai esis amam nematawa sanda'anai. Ea' Jisas ina nanda'am si'i amam, owa'. Anan nondolali ma God nemaf atotona nakwahomasa waf aonai epes hiesi sanda'anai ea' ma'um. Naso' Anan atona nafe'ma God. ²⁸Mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai nesaho' amam amama ina la'ifima monda' waf bu'unai nimeguf hiami ea' mape dembemi pris. Ea' basef amama la'ifimi God na'i endilisi gani ilif, amama mataga magi'ma mi'uli anama mandandepa Nogalomana Ananinai, Anan nataga bo'ona andeande' la'ela'ef hihif.

Jisas nape Dembinai pris ipat Godi lu'unai sanda' lotuwanai endilisi gani ilif heven

8 ¹Basef amama anda'ami mape mali'i, ofagema na'ama. Ape' anona Dembinai pris nape nali'ma pris hiami na'ama etin si'i basef mali'i ma'iam. Anan nape sia bu'unai Dembinai lagel da'isinai gani heven ilif. ²Anan nanda' maol anama nondolali ma God ipat lu'unai Ananinai. Ipat anama sanda' lotu endilisinai. Anona aman ina nala' ipat anama, owa'. Dembinai atona nala'ana notawa.

³Fowa' gani God nandandepa amam dembemi pris mofa' amamaga bu'wami gwa'aيمي mafis mamumami ma mondolalimana. Ea' Dembinai ape'inai wapoti' God nandandepana ma nofa'ai anom amamaga nondolalimanami. ⁴I'i Anan etapanai, Anan ina dei' nope dembinai pris, owa'. Dei' main, amam hiami mape pris etap anae' manda' maola mofa'ai amamaga amama hiami mondolalima God, si'i mi'uli God fowa' naso' Mosesanai na'iam. Anan ina nape nanda' maol anama etap anae', owa'. ⁵Amam pris hiami manda' maol anama mondolalima God manda' maol ipat Ananinai fowa' sanda' lotuwanai nanda' ikwaf atona ma ipat endilisinai bu'unai nape heveni. Amama atom nemaf anama Moses na'i nola' ipat anama sowalo' selanai, God na'ipana na'i, "Ine' nindumafuma umbamehena andeande'ma nambimb nenda' amamaga hiami hi'ilam migi'mam mondahamam endilisi si'i ikwaf anama Ae' ihi'ambenana ea' halaf Sainai."

⁶Ea' Jisas nanda' maol anama nondolalima God ea' maol anama nikila' endilisi maol amam pris fowa'imi manda'anai si'i basef amama dambaimi mikila' basef fowa'imi God na'i endilisimi atom naloma Moses. Basef amama dambaimi, Jisas Anan nape la'afena God naloma epes Ananisi ma basef amama mikila' basef amama fowa'imi. Amama atom dei' basef amama dambaimi mataga mawalapai basef bu'wami endilisimi mikila' fowa'imi.

**Basef dambaimi God na'i endilisimi atom nalomapa
mikila' basef endilisimi fowa'imi**

⁷Basef amama fowa' God na'i endilisimi atom naloma Moses ina mape bo'om la'ela'ef, owa'. I'i mope bo'om la'ela'ef, dei' basef amama God na'i endilisimi magi'i maol a'am. ⁸Ea' God nawalapa waf aonai epesi na'i,

“Ae' Dembiwei a'i, peme! Anona nemaf enda' anom basef dambaimi i'i endilisimi atom eloma esis epes hiesi wambota Israeli ma epes hiesi Judai wapoti'. ⁹Basef amama dambaimi ina mandahama amama anom fowa'imi a'iam aloma esis, owa'. Fowa' a'i basef amama alomas, nemaf anama ahapila lagof asasimi efa'as sakwaha etap hiagoma Isip safe'. Ea' esis ina saila basef amama a'iam endilisimi atom, owa'etin. Ea' dei' ewa' alafuga ma esis. Ae' Dembiwei a'iam na'ama. ¹⁰Nimeguf amama hi'ilam anona nemaf, Ae' i'i anom basef endilisimi atom eloma epes hiesi wambota Israel. Ae' dembiwei a'iam na'ama. Basef amama ofagema na'ama. Anona nemaf enda' mi'uli ae'anai nepe opalef asasimi nomon, ea' enda'ana nepe ukup asasimi nomon. Ea' epe God asasiwei, esis sope amam nematawa ae'asi. ¹¹Nemaf anama esis amam nematawa hiesi atona etin maol a'asa sowalipa esis alupusi asasisi soloma sahin owan asasisi si'i, 'Ipe' pegawa Dembinai', owa'. Dei' main, nogota anama epes hiesi sogawa Ae' andeande', awasi dambesi wapoti'. ¹²Anona nemaf Ae' iti esis uwahipis igiambamas na'a sotanimani sope andeande', ekwahomasa waf aonai esis sanda'anai. Waf anama aonai esis sanda'anai Ae' ina ata' okom na'iana wapoti', owa'.”

¹³Basef amama dei' na'i endilisimi atom God nofalam na'i basef amama dambaimi, manda' amama fowa' na'iam endilisimi atom dei' mataga apim ea'. Amamaga mataga apimi amama mope nogota bandana ma higililam hi'ilam.

**Amam pris dembemi fowa'imi maha mafis mofa'am
maloma esimbel mondolali maso' God**

9 ¹Basef mali'i God na'i endilisimi atom Anan nanda' anom basefa mi'uli na'ipasana anona ipat bo'ona andeande' notawa etap anae' ma sonda' lotuwani. ²Ipat anama sanda' sel sanda'anai. Sawalagon biefigin wa'ol nape nali'i sofalagon sa'i, “Bo'wagoma andeande'”. Amamaga ma'oh anama nomoni, amama biefigin. Anom ilelowa mataganai sanda' gol sanda'anai naloma anona balata mawamona bret mondolali maso' Godanai. ³⁻⁴Ea' wa'ol lowaf alafugeinama sowaolana nataol nawalagon nali'a ganima wa'ol momo'w nomon, anama sofalagon sa'i, “Bo'wagoma andeande' endilisi.” Amamaga ma'oh na'ama nomon amama. Balata sanda' gol sanda'anai, pris mondolalima Goda amamaga nogoh alogw bu'wami ma'ami maloma anom bokis atom basef God na'i endilisimi atom malami. Bokis amama sanda' gol sanda'ami ea' ande'am si'ima gol atona. Bokis amama nomon sala anona botol si'i malep sanda' gol sanda'anai.

Anom gwa'aimi esis Juda fowa' sa'am anama wafiguma fatauguma sofalom sa'i mana mala botol anama nomon. Botol anama nala bokis

amama naloma bandan Aroni fowa' dahanamb soh mataganai maloma otamba biam batapumi ma God fowa' gani nanda' basef amama na'i endilisimi atom naloma esis Juda mailami. Amama mala bokis amama nomon. ⁵Ea' amamaga matoma ilifa bokis amama andi'i amama. Anom biam si'i ensel sanda' gol nafifili sanda'am mondola'wifa God nape nalomas. Amama matoma ilifa bokis amama. Bihinagof mandom ensel amama na'ama la'afen mondolali makolo' esimbel mali'amona okom wandafunai Godi. Ea' dei' ae' ina la'ifiwi ma i'i basefa amamaga amama ofagema i'ipipam hi'ilam, owa'.

⁶Esis sanda' amamaga mape alihima nimeguf hiami amam pris mawis ipat anama nomon rum wa'ana mondolalima God. ⁷Ea' gani nomon wa'ol nape etina sa'i, "Bo'wagoma andeande' endilisi," owa'. Rum anama, pris dembinai atona nape nali'ma pris hiami nafe' nawis nemaf atotona afagof hiami. Ea' ina nafe' nawis na'a, owa'. Anan nofa' esimbel atom mafisim nafe' nawis gani nomon nape etina. Esimbel amama nofa'am nondolalima Goda nokwaha waf aonai anan nanda'anai ata' nali', ea' waf aonai esis amam nematawa sanda'anai wapoti'. Waf anama esis owa' sogawa andeande' sanda'anai. ⁸Pris anama nawis nanda' maol anama ma Ambal Bu'unai Godi nihi'ambapa na'ama. Ipat anama rum wa'ana mondolalima God nimeguf hiami maol ata' nape ma monda'ana. Eaf anama ma ape' mofe' muwis gani sa'i, "Bo'wagoma andeande' endilisi", anama ina nataga nandawalap alihina, ata' owa'. ⁹Ipat anama nihi'ambapa nogota anae' dei'inai nihi'ambapa basef na'ama. La'ela'ef epes hiesi sanda' lotuma God sofa'ai amamaga amama bu'wami gwa'aimi mafis mamumami sondolali saso' Goda nakwaha waf aonai esis sanda'anai. Ea' amama ina la'ifima sonda' malogof mape opalef esis nomoni andeande'ma mi'iam mi'i esis bu'wasi endilisi, owa'. ¹⁰Waf anama sondolalimana ofagema amama. Waf sa' gwa'aimi embel naloma waf sasa'of ma sotofa alogw awami sotaga bo'wesa naep Godi. Amamaga amama alop ando' atona, God nase'as mi'uli anama ma silam la'ela'ef sefe' sotagama nogota anama noho'ofa amamaga dambaimi.

Krais naga' nondolali nase'ana esimbel ananiami God

¹¹Dei' Krais nafili nataga pris Dembinai nape nali'ma pris fowa'imi hiami. Ea' numafi amamaga amama bu'wami mataga mape ea'. ^{Basef} Anan nafe' nawis nomon endilisi ipat anama agel lu'unai bu'unai endilisi nikila' ipat anama selinai fowa'inai notawa etap anae'. Ea' ipat anama dei'inai ina notawa etap anae', epes sanda'ana sala'ana lagof asasimi, owa'. ¹²Krais nawis nomon ipat anama nafe' gani nomon nape etina sa'i, "Bo'wagoma

Basef amama diga Griki anona okwatip na'i amamaga bu'wami anona nemaf migi' meatagai. Ea' anona okwatip na'i amamaga bu'wami dei' mataga ea'.

andeande' endilisi." Anan nanda'am na'ama nemaf atotona ea' ma'um. Anan ina nofa' esimbel meme maloma bulmakau nogami nawis ipat anama, owa'. Anan nawis nondolalima Goda esimbel maloma alop ananinai atona si'ina, ea' ma'um amama atom. Anan nanda'am na'ama natala ape' natagahepa ma waf aonai nawa'apai ma mope andeande' la'ela'ef. ¹³Maina nemaf amam nematawa alogw mailasa naep Godi, amam pris maha bulmakau suwafumi maofam mofa' esimbel amamumi maloma agamb bulmakau numai'inai. Ea' meali'amasam epes isima. Manda'am na'ama epes isima sataga bo'wesa alop atona ande' ma naep Godi. ¹⁴Ea' esimbel Kraisi mikila' amama endilisi. Kraisi ina nanda' anona waf aonai, owa'. Ambal Bu'unai Godi nape namunai la'ela'ef nagiambamana ma nondolalima God nase'ana Anan atona hi'alana. Amama atom dei' esimbel ananiami ina mandombasa alop atona ape'inai ande', owa'. Amama mandombasa ukup ape'imi ma basef ma'i opalef nomoni bo'om andeande' endilisi ea' makwaha waf naninani esis sanda'anai owa' seape bo'wesa naep Godi ma ape' dei' manda' maol God nape namunai.

**Esimbel Kraisi manda' basef dambaimi God
na'i endilisimi atom mataga la'ifim**

¹⁵Amama atom dei' Kraisi nape la'afen numafi basef amama dambaimi God na'i endilisimi atom. Anan naga' ma natala esis amam nematawa notagahis ma waf aonai esis sanda'anai nogota anama sape owina basef God nali' na'i endilisimi atom. Ea' dei' emi egafis God nofalasa sigi'mana, esis sofa' ambal anama namunai sope andeande' la'ela'ef. Amama ambal namunai si'i fowa' gani God na'i endilisimi atoma sofa'ami.

¹⁶Emi egalina okom na'i basef amama la'ifimi ma emi egafis anona nemaf sofa' amamaga ananiami nemaf anama enin neaga'anai, nanda' basef amama la'ifimi mail anona okwatip. Ama nogalomana ananinai ni'i nila basef amama ma nofa' amamaga ahalomanai, anan nili' nihi'ambas endilisi ma ahalomana ananinai naga' ea'. ¹⁷Dei' main, i'i ahalomana noga', basef ananiami la'ifimi nanda'am mail okwatip mape la'ifim mandawalap. Ea' i'i anan ata' nope namunai, basef amama ina dei' la'ifim, owa'. ¹⁸Amama atom basef mali'i fowa' God na'i endilisimi atom ina mataga mandawap etin, owa'. Amam maha mafis makolo' esimbel amamumi manda' basef amama mataga la'ifim, ea' mape la'ifim mandawalap alihim. ¹⁹Moses fowa' gani nali' na'ipa esis amam nematawa Juda hiesi basef hiami mi'uli Godi hi'alam, ea' nofa' esimbel bulmakau nogami maloma meme maloma embel maloma auf sipsipum akwahimi maloma lawag sa'unai sa'i hisop agof nalam dis esimbel amama malami neali'am embela amam nematawa isima hiesi saloma buk anama mi'uli anama Godi napeinai wapoti'. ²⁰Ea' na'i, "Esimbel amama basef amama God na'i endilisimi atom, amama na'ipipama pilam."

²¹ Moses neali'am esimbel na'ama etin mail ipat anama sanda' lotuwanai naloma amamaga amama hiami hi'alam sanda'am sanda' lotumanam God ipat anama nomon. ²² Basef amama ma mi'uli anama na'i felefele'ma amamaga amama hiami mosa'opam esimbel atoma motaga bo'om andeande'. I'i esimbel ina molo, God ina nekwaha waf aonai epes sanda'anai, owa'.

Krais nondolalima Anan atona nali'amona waf aonai epes sanda'anai

²³ Ipat anama naloma amamaga amama sondolali sanda' lotuma God, amama mondola'wifa amamaga amama endilisimi mape heveni. Mi'uli Godi na'i amamaga amama etapami motaga bo'om andeande'ma esimbel amama atom. Ea' amamaga amama endilisimi mape ilifi mikila' amama etapami. Amama atom dei' God na'i amamaga amama endilisimi mape ilifi motaga bo'om andeande' ma esimbel dambaimi mikila' esimbel fowa'imi. ²⁴ Ea' Krais ina nawis ipat anama Godi epes sala'ana lagufi, nondola'wifa ipat anama endilisinai nape heveni, owa'. Anan nafe' nawis heven atogon, anama dei' nataga alihina nape la'ela'efa naep Godi nanda' beten nagiambamapa.

²⁵ Nemaf atotona afagof hiami pris dembinai nape nali'ma pris hiami etap anae' nofa' esimbel mafisim nawis nomon nondolali ma God. Nawis nomon wa'ol nape etina sa'i "Bo'wagoma andeande' endilisi." Esimbel amama ina Ananimi ma alop ananinai, owa'. Ea' Jisas ina nawis nomon naso' Anan atona nondolalima God afagof hiami si'i amam pris manda'am, owa'. ²⁶ I'i Anan nonda'am na'ama, Anan nefa' nimanimi nimeguf hiami timbi tambel fowa' dambadamba God nanda' etap anae' nafli' nafli' notaga dei'. Owa'. Dei' felefele'ma nogota hi'ilana Krais nataga etap anae' ma nase'ana Anan hi'alana nondolalima Goda nakwaha waf aonai ape' manda'anai. Nanda'am nemaf atotona ea' ma'um. ²⁷ Epes hiesi anona nemaf sogal' nemaf atotona owagama situma basef lu'wami God nonda' kotimasami. ²⁸ Ea' na'ama etin si'i Krais nase'ana Anan hi'alana nondolalima Goda nemaf atotona nakwaha waf aonai epes hiesi sanda'anai. Anona nemaf wapoti' nigi' notanima nifi'i. Ea' Anan ina nifi'i ma nokwaha waf aonai epes sanda'anai, owa'. Nifi'i ma nofa' epes isima sape sohafanai.

Amamaga gwa'aimi mafis maim apimi mondolalima God mase'anami, amama ina la'ifima mokwaha waf aonai, owa'

10 ¹ Ape' mati mi'uli fowa' God naso' Mosesanai nondola'wif etina amamaga bu'wami ma'i anona nemaf migi' meatagai. Amamaga amama apimi ina endilisimi, owa'. Amama mondola'wif etin. Ea' dei' mi'uli anama na'i esis ata' sondolalima God afagof hiami, ina la'ifina nonda'as sifi'i felefele'ma God sondolalimana ma sotaga bo'wes endilisi,

owa'. ²I'i mi'uli anama nenda'as bo'wes endilisi, dei' ina ata' sondolalima God wapoti', owa'. Ea' owa'etin. I'i esis sifi'i sonda' lotumana sotaga bo'wes sondolalimana etin, basef mape opalef nomoni ina mihi'ambasa waf aonai esis sanda'anai, owa'. Ea' owa'etin. ³Afagof hiami amamaga mafis maim sondolalima Godami mafela ukup asasimi ma sogawa waf aonai esis sanda'anai la'ela'ef napomas. ⁴Esimbel bulmakau noganai maloma meme ina la'ifima mokwaha waf aonai esis sanda'anai, owa'. ⁵Ea' nemaf anama Krai nafi'i etap anae' Anan na'ipa God na'i,

“Ine' nandaiwa'ma esis soha mafis sofa'ai amamaga maim sifi'i sondolalima ine', owa'. Ea' ine' nandondomba anona alopa nese'eana Ae'. ⁶Mafis saham afum sondolalima ine' maloma amamaga mafis maim sondolalima ine'ami ma nokwaha waf aonai epes sonda'anai, amama ine' nandaiwa'mam. ⁷Anom nemeguf mafe'ma ea', Ae' a'i, 'God, ine' dei' netolowe. Si'i fowa' amam profet manda' basef mail buk ma'iaama Ae', dei' afi'i ma ila okom ine'inai atona.’ ”

⁸Krais nali' ata' na'ipa God na'i, “Ine' nandaiwa'ma mafis maim saham sanda'am sandolalima ine' balata sondolalima ine'anai. Mafis maim amama sondolalima ine', ine' nandaiwa'mam.”

Ea' mi'uli God fowa' naso' Mosesanai na'i esis sondolalimana etin sope la'ela'ef. ⁹Ea' Krai nagi' na'ipa God na'i, “Ine' netolowe. Ae' afi'i ma ila okom ine'inai atona.”

Ea' dei' God natofa mafis maim fowa'imi mali'i sondolalima Ananami. Ea' dei' nahapona waf anama Krai naila okom Godi atona nape la'ifina naho'ofa amama fowa'imi. ¹⁰Jisas Krai naila okom Godi atona andeande' nase'ana alop ananinai nondolalimana nemaf atotona ea' ma'um. Amama atom dei' nanda'apa mataga bu'upai Ananipai atepa.

¹¹Amam pris hiami maitu manda' maol mondolali ma God manda'ana nimeguf hiami. Ea' ofa anama amam manda'anai ina la'ifina nakwaha waf aonai epes sanda'anai, owa'. ¹²Ea' aman anama nonda' ofa nemaf atotona, nase'ana Anan atona nondolalima Goda nakwaha waf aonai epes sanda'anai, amama mape la'ela'ef. Anan nanda'am na'ama ma ea', dei' nape naloma God lagel da'isinai Ananinai. ¹³Anan nape na'ama la'ela'ef nape nohafa nemaf anama God nonda' naumbih Ananisi sope owina bo'wagah ananiami. ¹⁴Dei' main, Krai nase'ana alop ananinai atona God nondolalimana nemaf atotona, ea' amama atom nanda' epes sataga bo'wes andeande' sope la'ela'ef. Epes isima Anan dei' nape la'ela'ef nanda'as anona nemaf sotaga bo'wes andeande'. ¹⁵Ea' Ambal Bu'unai Godi wapoti' nawalapa basefa ape' na'ama nali' na'i,

¹⁶“Dembina na'i, nogota anama ata' hi'ilana nili', ae' i'i anom basef endilisimi. Basef amama na'ama. Anona nemaf ae' enda' mi'uli Ae'anai hianai nepe opalef asasimi ea' enda'ana nil ukup asasimi.”

¹⁷Ea' nagi' nowatani basef amama na'i, "Ae' ina anona nemaf okokoma waf aonai esis sanda'anai, owa'."

¹⁸God nakwaha waf aonai epes sanda'anai nakwahona ea'. Dei' maol anama sofa'ai mafis maim sondolali ma Goda waf aonai epes sanda'anai owa' endilisi.

Ape' mombale'efa God endilisi mofe' felefele'ma Anan

¹⁹Ea' dei' ipe' alupipei, esimbel Jisasi atom dei' ape' ukup la'ifim. Ea' owa' umbamehepa ma mofe' muwis nomon anama God napoma bo'wagoma andeande' endilisi. ²⁰Ea' dei' mofe' muwis anama eaf anama dambainai ambal namunai napoma. Eaf anama Jisas atona nawala lowaf anama lu'unai notaol si'i uta nandoga eaf nogal nawis nomon. Lowaf anama alop Ananinai atona. ²¹Dei' ape' anona dembinai pris numafi amam nematawa Godi. Anama Jisas atona. ²²Amama atom dei' ape' mofe' felefele'ma Goda waf anama. Ape' mokwaha waf hianai baso'mainai ma opalef ape'imi ea' mombale'efana endilisi. Ukup mopoma Kraisa atona, Anan nakolo' esimbel Ananimi nasa'opa opalef ape'imi mataga bo'om. Basef mape opalef nomoni ina ma'iam ma'ipapa basef mihi'ambapa waf aonai ape' manda'anai, owa'. Ea' ape' ukup mopoma Anan nasa'opa alop ape'inai embel galagami. ²³Ape' mombale'efana la'ifipa muwalipas alihima amamaga bu'wami ape' mape mohafami. Amama ape' mohapilam la'ifipa, ina motanima, owa'. Dei' main, ape' mogawa maim amamaga God na'i basef endilisimi atom nambimb nigimam nonda'am andeande'. ²⁴Ape' mefela ukup esis sahin owan ma ukup mimila esis amam nematawa ea' sonda' waf bu'unai. ²⁵Ape' ina ukup mose'apama waf mandakolas maloma esis alupusi si'i enis epes sanda'am, owa'. Ape' monda' ape' la'ifipa monda'am la'ela'ef mikila' fowa' manda'am. Dei' main, ipe' pegawa nemaf Dembinai niefi'ianai nafi' felefele'.

Ape' ina mowa' alafugaha nogalomana Godi, owa'

²⁶I'i ape' mogawa basef endilisimi ma dei' ape' mila ukup ape'imi atoma mofe' monda' waf aonai la'ela'ef, i'i monda'am na'ama, ina anona nemaf anona ofa nokwaha waf aonai ape' manda'anai, owa'. ²⁷I'i ape' monda'am na'ama, nambimb ape' umbamohapa endilisi mope mohafa nemaf anama God nowaloga ape' ma nosapa'apa mofe' nif lu'wami fandumi. Nif amama anona nemaf fendo naumbih Godi. ²⁸Ea' ape' mogawa, emi egafis simbisila' mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai, ma epes bias o wenis sitilis sowalapa waf aonai esis sanda'anai, esis ina nambimb siti esis uwahipis, owa'. Esis sola'apas sohas sogal'. ²⁹Dei' ipe' ukup mape ma'imama ma emi egafis sowa' alafugaha Nogalomana Godi? Epes isima anona nemaf sofa' nimanimi lu'wami endilisi mikila'

epes isima sambisila' mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai. Esimbel Kraisi anona ikwafa basef God na'i endilisimi atom manda' epes isima Ananisi etis bo'wes. Ea' epes isima sanda'am na'ama sa'i esimbel amama Kraisi falafumi atom, sa'i ga' Kraisi falafunai atona. Ea' sanda' basef findiwama Ambal Bu'unai Godi nagiangbapa na'a numafiapa. ³⁰Dei' main, ape' mogawa aman anama na'i, “Waf pegwa waf aonai, maol ae'anai. Ae' atowe anona nemaf egwamasam.” Ea' na'iam wapoti' na'i, “Ae' atowe Dembiwei anona nemaf ewaloga esis amam nematawa ae'asi ma basef lu'wami.”

³¹I'i God la'ifina nape namunai la'ela'ef nohapila ape' la'ifina ma nogwamapa waf aonai ape' manda'anai, amama dei' umbamahepa endilisi.

Ape' mitu la'ifipa mombale'efa God

³²Ea' ipe' ukup mopoma nemaf anama fowa', ipe' pati nafifili Godi. Nemaf anama ipe' pefa' nimanimi lu'wami endilisi. Owa'etin. Paitu la'ifipa ma pali'amona wandafa waf aonai. ³³Anom nimeguf sanda'epa paitu la'afena naep amam nematawa hiesi sanda' basef awami findiwama ipe', sase'epa nimanimi lu'wami naep asasimi. Ea' anom nimeguf sanda'am na'ama etina enis amam nematawa, ipe' paitu palomas pagiangbamas. ³⁴Nemaf anama ipe' pati esis amam nematawa sape kalabusi uwahipis pefa' nimanimi palomas. Ea' nemaf anama esis salo' lagofepa sefa' amamaga ipe'imi, ipe' pandanifel ma faso'mepa pape patilis. Dei' main, ipe' pegawa amamaga ipe'imi bu'wami endilisi ata' ma'omepa, amama anona nemaf mupe la'ela'ef. Amama mikila' endilisi amamaga amama sali' sanda'mepami.

³⁵Ea' dei' ipe' ina pekwaha waf bu'unai paitu la'ifipa, owa'. Waf bu'unai anama atona, God anona nemaf nogwamepa amamaga bu'wami ma ipe'. ³⁶Ipe' pitu la'ifipa ma pila okom Godi ma pefa' amamaga bu'wami fowa' Anan na'iam endilisi ma niesi'ipami.

³⁷Ina ata' nogota laona. Nogota bandana ea', “Ama aman anama na'i niefi'li, anan nambimb nifi'li. Anan ina ata' nupani, owa'. ³⁸Ea' epes bu'wasi Ae'asi ofagema ma sope namis la'ela'ef na'ama. Esis sombale'efa ae'. Emi epen netanima nekwaha nembale'efa Ae', okom Ae'anai ina bo'ona ma enin, owa'.”

³⁹Ape' ina epes umbamahapa matanima mefe' makwaha mombale'efa God ama owagama higililapa, owa'. Ape' epes mombale'efana mofa' ambal namunai mope andeande' la'ela'ef.

Waf ofagena ma mombale'efa God

11 ¹Waf ofagena ma ape' mombale'efa God na'ama. Opalef ape'imi mahapila amamaga amama ape' mombale'efana mape mohafama

anona nemaf nigil neatagai noloma anom amamaga anona nemaf God niese'apami. Amamaga amama naep ape'imi owa' meatilumi, opalef ape'imi mogawa endilisi amamaga amama mape. ²Amam fowa'imi mombale'efa God na'ama, amama atom dei' Anan na'iam na'i, "Waf amamunai bo'ona."

³Ape' mombale'efa God, amama atom dei' mogawa Anan nanda' amamaga mape ilif etapi matagama basef Ananimi atom. Ea' ape' mogawa amamaga hiami ape' matulumi, amama God nanda'ama amamaga amama ape' owa' meatoloma naep ape'imi.

Abel naloma Enok naloma Noa mombale'efa God

⁴Abel nembale'efa God. Amama atom dei' nefa'ai anom amamaga nondolalima Godami bo'om endilisi mikila' amama Kein nondolalima Godami. Abel nembale'efa God, amama atom God na'i anan epen bu'unai. God na'i aho'ma amamaga Abel nondolalimanami na'i amamaga amama bo'om. Abel naga' ea', waf anan nembale'efa Godanai si'i malogel ata' nihi'ambapa waf bu'unai la'ela'ef nape.

⁵Enok nembale'efa God dei' God nefa'ana nafe' nalata ilif heven. Anan ina naga', owa'. Epes sagolopana sa'i siti anan, ea' ina satolona, owa'. Dei' main, God nefa'ana. Amama na'ama etin si'i buk Baibel na'iam na'i, "Fowa' God ata' owa' nefa'ana, nemaf anama Enok nali' naila okom Godi."

⁶Epes owa' sembale'efa God, esis ina nambimb sila okom Ananinai, owa'. Dei' main, emi egafis si'i sefe' felefele'ma God, esis sembale'efana sogawa endilisi Anan nape namunai la'ela'ef. Ea' sembale'efana ma God nose'as amamaga bu'wami epes isima sagolopana endilisi.

⁷Noa nembale'efa God dei' nihi'ambana basefa amamaga anona nemaf migi' meatagai, amamaga amama Anan owa' ata' notolom nogowami. Anan naila basef Godi nanda' anona sip lu'unai. Sip anama Noa nao'wa akwa'w kwaloma awasi ananisi safe' sawis sapaina sape andeande'. Ina saga', owa'. Sapan. Anan nembale'efa God. Amama atom si'i nanda'masa basefa esis amamaga nematawa sape etapi hi'alas. Anan nembale'efa God. Amama atom God nofalana na'i aman bu'unai andeande', si'i nanda'masam emi egafis sembale'efana.

Abraham

⁸Nemaf anama God nofala Abraham nakwaha wambel ananinai nafe' etap God na'i nease'anagoma ea' anan nembale'efana. Amama atom naila basef Godi nafe'. Anan ina nagawa anama neafe'ma, owa'. Ea' anan nembale'efana dei' nafe'. ⁹Anan nembale'efa God ea' nafe' nape etap anama fowa' gani God na'i basef endilisimi atom na'i nease'anagoma. Anan nape etap anama si'i anan anona wambota. Nape ifagw selimi

naloma Aisak naloma Jekop, amam biam anona nemaf mofa' etap anama molomanai, si'i fowa' God nali' na'i basef amama na'i endilisimi atom.

¹⁰La'ela'ef Abraham okom na'i ata' niti wambel taun anama gani ilif ola'ef maim la'ifimi motawa. God atona gawainai Anan okom na'i nonda' wambel anama, ea' nanda'ana.

¹¹Sara akwa'w asa'w ea' ina kola awasi, owa'. Nemaf kola awasianai nafe' hi'alana. Ea' akwa'w kombale'efa God. Amama atom dei' God nanda'akw la'ifikwa kola awani. Dei' main, akwa'w kombale'efana endilisi ma basef amama anan na'i endilisimi atom, kwa'i anan nambimb nigimam nonda'am andeande' si'i na'iam. ¹²Ea' dei' aman anama atotona, anan hagona ea' felefele'ma neaga' nataga ahalomas awasi ananisi hiesi endilisi anona nemaf sigi' seatagai. Esis sataga hiesi endilisi, sondahama ondowa motawa ilifi, maloma wesana'oh naoh akata. Epes ina la'ifisa seambam, owa'.

¹³Epes isima sembale'efa God la'ela'ef sape safe'ma saga'. Ina sali' sofa' amamaga bu'wami amama God na'i endilisi niese'asami nemaf anama sape, ata' owa'. Esis sembale'efana endilisi saitua laogon sandanifel si'i satolom. Ea' sawalapa basef sa'iam sa'i, "Ape' mape etap anae' si'i epes anona wambelipai. Ape' maf'i mape nogota bandana etap anae' anona wambelipai."

¹⁴Epes sa'i basef amama, ape' mogawas sa'i sogolopa etap asasinai endilisinai. ¹⁵I'i ukup asasinai ata' mape ma'i wambel anama fowa' sakwahona safi'i, dei' esis ata' eaf nafe' sotanima sefe'agon. Owa', sandaiwa'. ¹⁶Ea' dei' esis ina sanda'am na'ama, owa'. Opalef asasinai mohafa anona etap bu'unai endilisi nikila' anama fowa'iguma. Anama heven atogon. Amama atom dei' God ina ambal aona ma epes isima sa'i, "Ine' God ape' manda' lotumanai, owa'."

Anan nandomba anona wambel taun ma epes isima sembale'efanai sofe' seapoma.

¹⁷Abraham nembale'efa God endilisi ma basef amama na'i endilisimi atom nalomanomi. Ea' dei' God nagwamba Abraham nese'ana Aisak nondolalimana ma God. Endilisi, Abraham nape nohafa noha nogalomana ananinai nondolalimana. ¹⁸Ea' God nali' na'ipana na'i, "Esis wambota Aisaki etis anona nemaf sofa' agel wambota ine'inai."

¹⁹Abraham okom na'i na'ama na'i, "I'i ae' ehana afuna, ea' hapainai, nambimb God nefelona wapoti'."

Ea' dei' ape' mi'iam mi'i amama si'i God nafela Aisak netanima nohafel hi'agif wapoti' ma Abraham notanima nafa'ana.

Aisak naloma Jekop naloma Josep

²⁰Aisak nembale'efa God. Amama atom dei' nefalo'ma Jekop naloma Iso na'i God nonda'am la'ifima amamaga bu'wami na'i anona nemaf migi' meatagai.

²¹Jekop nembale'efa God, dei' nemaf anama felefele'ma na'i neaga', nefalo'ma nogamana Josepi biam nanda'am mataga la'ifim. Anan nahapila bandan nandaha'amon naitu nandanifel ma God nanda' lotumana.

²²Josep nembale'efa God. Amama atom dei' felefele'ma na'i neaga' anan na'i basefa anona nemaf esis Israel sokwaha etap hiagoma Isip sefe'. Ea' na'ipasa sowa bihiguf alop ananiami hi'agif gani anona etap esis Israel sefe' seapoma.

Moses

²³Mamasana Mosesi sembale'efa God. Amama atom dei' mama'wana kolana sambahe'ana nape aomb wanom. Dei' main, esis bias satolona bo'ona endilisi. Esis ina umbamahasa King dembinai Fero ma mi'uli ananinai, owa'.

²⁴Nemaf anama Moses nataga dembena, nembale'efa God. Amama atom dei' okom na'i nandaiwa'ma esis sofalana si'i nemata'w akwama King Fero nogaloma'w, owa'. ²⁵Na'i nefa' nimaniami na'ama etin neloma esis wambota atona Godi. Nandaiwa'ma nila waf aonai ma nope nondanifel nogota anama bandana. ²⁶Anan okom na'i, i'i anan nofa' ambal aonai ma agel Kraisi, amama bu'wami endilisi mikila' otamba hiami maloma sosaf bu'unai hianai naninani esis Isipi. Dei' main, anan okom napoma amamaga amama bu'wami endilisi anona nemaf God na'i endilisi niese'anami.

²⁷Moses nembale'efa God. Amama atom dei' nohafel nakwaha etap hiagoma Isip. Anan ina umbamahana ma okom wandafunai King Feroi, owa'. Anan si'i nati aman anama esis owa' la'ifisa seatolona naep asasimi. Ea' dei' nape la'ifina. ²⁸Anan nembale'efa God dei' naila basef Ananiami ma gwa'aimi amama lu'wami Pasova, naha sipsip nanda' lotuma God. Ea' nanda' esimbel nandisam utagw ilif wa'owa'ol nemaf anama ensel anama noha awasi amam esis Isipi ina atuwasi noha esis Israel, owa'.

Esis Israel hiesi endilisi sombale'efa God la'ifis

²⁹Esis Israel sombale'efa God. Amama atom dei' satopa' naoh agilima Embel Akwahimi matopa' embel mambo safe' akata si'i etap fatauguma. Ea' esis Isip sati esis saitu la'afen, sagi'mas safe' ea' embel motanima mowambu'as mahas saga' hi'alas.

³⁰Esis Israel sombale'efa God, amama atom dei' safe' tulif sandanogamom endaleleb sanda' otamba sanda'ami wambel Jeriko sape wik si'inai, nimeguf 7-peleim, ea' endaleleb amama mandatal mowa etap.

³¹Nemata'w akwama kwanda' so'a waola amami Rahap, akwa'w kombale'efa God. Amama atom dei' amam biam mandambaho' mafi'i

matologini kumafiam andeande!. Ea' dei' akwa'w ina afu'w kwaloma epes isima wambelisi sosambala basef Godi, owa'.

³²Ea' dei' ae' ata' iwatani maim basef wapoti'? Owa'. Nogota ina laona ma ata' i'i basefa Gideon, Barak, Samson, Jepta, Devit naloma Samuel maloma amam profet, owa'. ³³Amam amama membale'efa God. Amama atom dei' maitu la'ifim mikila' wandaf mahagofa soldia amam king dembemi hiami. Mape dembemi mumafiasa waf bu'unai ea' mofa' amamaga bu'wami God na'i niese'amami. Ea' masopama malogofa mafis amama laion wandafumi lu'wami. ³⁴Ea' mahefa nif lu'wami fandumi. Amam mafa' mafe'ma mindihi'ama bainah ea' ina mapisilam, owa'. Amam ina mape la'ifim, ea' nambimb mofa' pepel Godi. Ea' mataga la'ifim endilisi ma wandaf mahagofa amam soldia hiami epes esis anona wambota. ³⁵Anom amam maga'i motanima mohafel wapoti', mamasas amamuwai watolom wao'wam. Enis epes sanda' kalabus ea' esis naumbih sahambombaga alop asasinai endilisi, felefele'ma seaga'. I'i esis sila basef asasimi, nambimb sokwahis sefe' wafifis. Owa', esis ina saila basef asasimi, owa'. Esis ukup mapoma anona nemaf sotanima sohafel hi'agif sofa' ambal namunai, na'ama andeande' endilisi. ³⁶Enis sofa' nimanimi ma esis naumbih sa'i basef findiwaimi ma esis, sahas endilisi. Ea' enis sowa'as sen sanda'as sape sanda' kalabus. ³⁷Enis, naumbih sakwaha otamba sahas afis. Ea' enis, sanda'as awes endilisi. Enis sofa' so satopa'as alop asasinai bieffis etis. Ea' enis, sahas bainah saga'.

Ea' enis sembale'efa Godi sowaho' alop mafis sipsipi meme si'i luwaguf safe'. Esis amamaga hiami a'asa alop asasinai. Ea' naumbih sanda'mas waf aonai endilisi sase'as nimanimi. ³⁸Ea' dei' safe' safe' ganigani sandambaho' etap wafiguma epes a'agoma. Enis sandambaho' etap magali, halafutagw, enis sandambaho' otamba lu'wami magal mawis nomoni, ea' etap fetauguma. Esis amam nematawa bo'wes endilisi. Amama atom dei' epes etapasi ina bo'wesa sope solomas, owa'.

³⁹Epes isima hiesi sembale'efa God. Amama atom dei' sefa' agof bu'wami ma naep ananimi. Ea' esis ina dei' sofa' amamaga amama bu'wami fowa' God na'iam endilisi niese'asami, ata' owa'. ⁴⁰Dei' main, fowa' gani God okom na'i nandondomba anom amamaga bu'wami endilisi ma ape'. Amamaga amama mikila' amamaga esis fowa'isi sembale'efanai sa'i sofa'ami. God nanda'am na'ama ma anona nemaf esis sotaga bo'wes endilisi sofa'am solomapa.

Ape' naep miti Jisas milana mombale'efana

12 ¹Dei' ape' monda' main? Epes fowa'isi sembale'efa Godi saitu salipapa si'i elagw lu'wami mase'alepa mindiwapapa sihi'ambapa waf sembale'efanai. Amama atom ape' dei' mokwaha amamaga amama manda' ape' nimanipai maloma waf aonai nowa'apai. Ea' monda'

opalef ape'imi la'ifima mosagih mehipe ma sagih bu'unai anama God nandandepana musagihanai meataga ikwaf. ²Naep ape'imi miti Jisas atona anan ofagonama bale'ef ape'inai, nowataniana netaga andeande'ma mombale'efana la'ifipa la'ela'ef mope. Fowa' Anan okom napoma danifela anona nemaf na'i nofa'anai, dei' naitu la'ifina. Ea' nefa' lawag usi'inai tu'wanainai naga'. Anan okom napoma nambimb nofa' nimanimi lu'wami noga' lawag anama, amama falafumi atom. Anan ina umbamahana ma ga' anama, owa'. Ea' dei' nape felefele'ma sia bu'unai Godi lagel da'isina.

God nase'apa nimanimi ape' ma nonda'apa mila basef ananimi

³Ipe' ukup mi'i andeande'ma nimanimi amama fowa' nofa'ami. Epes isima sanda' waf aonai sowa'ana alafugah Jisas endilisi sanda'ana kwapete'ana. Ea' Anan naitu la'ifina endilisi. Ipe' ukup mopoma amama ma ina ala'uta nepa, owa'. Pepe la'ifipa. ⁴Ipe' papa' paloma waf aonai ma pahagofana, ea' ipe' ina dei' papa' pafe' patagama wandaf lu'unai sahepa esimbel malipa paga', ata' owa'. ⁵A'i ipe' ukup mase'epa ma basef amama God nanda'ama ipe' ma nefela ukup ipe'imi nenda'epa petaga la'ifipa? Anan dei' nofalepa batausana Ananipei na'i,

“Awasi ae'ipei, maina nemaf Dembinai nese'epa nimanimi ma nonda'epa pila basef ananimi, ipe' ina pi'i nimanimi amama anan nase'epami falafumi, owa'. Maina nemaf ni'i nese'epa nimanimi amama, ukup ipe'imi ina aom, owa'. ⁶Dei' main, emi egafis Dembinai okom nainailas endilisi Anan nanda'as na'ama etina sonda' waf Ananinai bu'unai. Ea' emi egafis Dembinai numafias ni'i awasi ananisi, nahas nonda'as sila waf bu'unai wapoti' ma sogawana andeande' silana.”

⁷Maina nemaf nimanimi lu'wami meatagamepa, ipe' pitu la'ifipa pi'i aho'ma God nonda'epa pila basef ananimi. Anan nanda'mepa waf anama si'i awasi Ananisi. Dei' main, ahapas amamusi ina mape matilis sanda' waf aonai, owa'. ⁸Ahapas hiesi mahas manda'asa some' basef silam sope andeande'. I'i ahapepa owa' monda'epa pila basef amamumi, ipe' ina awasi amamupei endilisi, owa'. Ipe' si'i pataga etina amam hiami. ⁹Ipe' ukup mopoma anom basef wapoti' amama. Ape' etapapai hiapai ahapapa ape'imi manda'apa mila basef amamumi ea' manifelom mefela agof amamumi. Amama atom dei' ape' andeande'ma mofe' owina Ahalomapa nape ilifi numafi ambagof ape'imi ma mofa' ambal namunai. ¹⁰Amam ahapapa ape'imi etapami manda'apa maila basef amamumi nogota bandana atona, mandahama ukup amamumi. Ea' God nanda'apa mail basef ananimi ma nagiambamapa endilisi ma mofa' waf bu'unai Ananinai atona andeande'. ¹¹Ahalomapa nase'apa nimanimi ma nanda'apa mail basef ananimi, nemaf anama ape' ina mandanifel, owa'. Ukup ape'imi aom endilisi. Nahapa ma monda' waf bu'unai. Atuwasi monda' waf bu'unai atona, opalef ape'imi mope awanem.

Ape' mitu la'ifipa endilisi

¹²Ipe' dowag lagof ipe'imi ama nigis la'ifima penda' maol Godi. I'i nembawa bo'wagah ipe'imi ekep pehepa, bo'wagah mokwaepa, ipe' dowam mehip pitu la'ifipa endilisi. ¹³Ipe' penda' eaf ipe'inai bo'ona nefe'. Ama nambimb epes bo'wagah awomisi ina awes hi'ilas, owa'. Nambimb sotaga bo'wes wapoti'.

¹⁴Ipe' dei' penda' maol la'ifipa ma pila waf opalef mope awanem peloma epes hiesi. Ea' pila waf anama bu'unai andeande', pepe Dembinai ananipei etipa endilisi. Epen waf anama a'ani, anona nemaf enin ina niti Dembinai, owa'. ¹⁵Ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama enin alupini ipe'ini newa ma waf aonai nelolama God nigiangbaman etina nefa'an netanimani nepe andeande'. Na'ama enin alupini ipe'ini nenda' waf aonai si'i lawag aonai nail nola gwa'aimi awami, ea' nese'epa nimanimi ipe' nenda' ipe' hipei petaga awepa ma naep Godi. ¹⁶Na'ama enin epen atitin nila waf aonai so'a waulanai. Ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama enin epen atitin nese'ana alafuga God si'i fowa' Iso nanda'ama natala gwa'aimi nogota bandana ea' nakwaha amamaga bu'wami ahalomana nandondombam ma'omanai. ¹⁷Ipe' pegawa, Iso na'i notambel nefe'ma nofa' amamaga amama bu'wami ea' God na'i owa'. Iso napoma lef atona nofa'ai amamaga amama, ea' owa'. Eaf a'ana ma notanima nomboma okom nowa' alafugama waf aonai wapoti'.

Ape' mataga ma halaf bu'unai Saion

¹⁸Dei' ipe' ina pataga pape felefele'ma anom amamaga patolom pahapilam lagof ipe'imi, si'i halaf anama Sainai,^a owa'. Halaf anama nif lu'wami maloma owamb lu'unai endilisi naloma uf lu'unai la'ifinai ¹⁹naloma alof nalef naloma anona malogel na'i basef. Esis amam nematawa Juda same' malogel anama nanda' basef, esis umbamahas sa'ipa Moses basef la'ifimi na'ama sa'i, "Ape' mandaiwa' ma meme'ana wapoti'."

²⁰Dei' main, esis umbamahas endilisi ma basef amama God na'ipasami. Anan na'i na'ama na'i, "I'i enin epen o anona mafin nefe' felefele'ma halaf anama, ipe' pehan otamba ma noga'."

²¹Esis umbamahas kwapete' endilisi ma amamaga amama satolomi. Amamaga amama lu'wami endilisi manda' Moses umbamahana kwapete'ana ma natolom. Ea' na'i, "Ae' umbamahe kwapete'e ma atolom."

²²Ipe' ina pataga ma amamaga amama, owa'. Ipe' pataga halaf Saion, wambel lu'unai taun God nape namunai la'ela'ef. Anama Jerusalem dambaiguma nape heven. Ipe' patagama ensel hiami endilisi mandatama

a Niti Kisim Bek 19:16-22, 20:18-21, Lo 4:11-12, 5:22-27.

mape mandanifel. ²³Ipe' pafi'i pandakolas paloma epes Godi, awasi ananisi sali'i. God nanda' agof asasimi mape wambel anama ilif. Ipe' pafi'i felefele'ma God, anan jas nowaloga epes hiesi saloma ambagof epes fowa' God na'i bo'wes andeande'. ²⁴Ea' pafi'i felefele'ma Jisas, Anan nape la'afen numafi basef dambaimi God na'i endilisi atom. Ea' pafi'i esimbel ananiami fowa' neali'ama ipe', nanda' basef amama mataga la'ifim. Esimbel amama mawalapa anona eaf bu'unai endilisi. Basefa eaf anama nikila' endilisi basef Abeli. Dei' main, basefa esimbel Abeli mofala Goda nogwa waf aonai. Ea' esimbel Jisasi atom God nakwaha waf aonai epes sanda'anai.

Ape' mundumafuma andeande'

²⁵Ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama pewa' alafugaha aman anama dei' na'i. Fowa' gani etap anae' God na'ipasa basef la'ifimi endilisi esis amam nematawa, ea' sesambala basef ananiami. Nogota anama fowa' sesambalom, esis ina la'ifisa sofa' sefe' sindihi'ama okom wandafunai Godi, owa'. Fowa' God na'iam etap anae' ea' dei' nape heven na'i basef la'ifimi endilisi ma ape'. I'i ape' mowa' alafugaha Anan, anona nemaf ape' wapoti' ina la'ifipa ma mofa' mefe' mindihi'ama okom wandafunai Ananinai, owa'. ²⁶Fowa' God nase'ana mi'uli ananinai Moses, malogel ananinai nakoto'ma etap anae'. Ea' dei' na'ipapa na'i, "Owagama anona nemaf ae' ekoto'ma etap wapoti'. Ina ekoto'ma etap atona, owa'. Ekoto'ma etap noloma heven ilif wapoti'."

²⁷Basef amama ma'i, "Anona nemaf wapoti'," mihi'ambapa na'ama. Amamaga fowa' God nanda'ami anona nemaf nokoto'mam mefe' hegililam hi'ilam. Ea' anom amamaga bu'wami ma pe bu'unai ina mokoto'ami, amama la'ifim mope la'ela'ef.

²⁸Amama atom ape' minifela God. Dei' main, dei' ape' felefele' muwis numafiapa wambel Godi, anama epes ina la'ifisa sokoto'magon, owa'. Ape' monda' lotumana mefela agel ananinai umbamohapa ma mila okom ananinai atona. ²⁹Dei' main, God ape' manda' lotumanai, Anan si'i nif lu'wami fando amamaga awami hi'alam.

Ape' ukup mimila alupusi endilisi

13 ¹Ipe' Kristen, ukup mimila sahin owan ipe'isi la'ela'ef. ²Ipe' ina ukup mose'epama pigiambama epes anona wambelisi sifi'i ifagw ipe'imi, owa'. Ipe' pegawa, fowa' gani enis epes sanda' waf anama ma sagiambama enis epes, esis sofa' anom ensel safe' sumafiam ifagw asasimi. Esis ina sogawa sa'i amam ensel mafi'i, owa'. Sa'i enis epes etapas. ³Ipe' ukup mopoma esis alupusi sape sanda' kalabusi si'i ipe' panda' kalabus palomas. Ea' ukup mopoma epes isima sofa' nimaniami alop asasinai, pigiambamas si'i ipe' etipa pefa' nimaniami alop ipe'inai pelomas.

⁴Ipe' amam nematawa pandase'ama ea'i, penda' waf anama notaga nope andeande'. Ipe' ina penda' waf aonai, owa'. Dei' main, ipe' pegawa anona nemaf God nogwamipei waf aonai ma amam nematawa sanda' waf so'a waulanai saloma amam nematawa isima sahambombaga waf sandaso'amainai. ⁵Ipe' ina pila waf aonai anama ukup mohafel endilisi ma otamba, owa'. Amamaga ipe' pahapilami, amama ipe' ukup mopomam na'ama mi'i, "Amama andeande'. Amama nambimb dende'ma ape'."

Dei' main, God na'iam na'i, "Ae' ina anona nemaf okom nose'e ipe' ewa'epa alafuga, owa!'."

⁶Ea' dei' ape' monda'apa motaga la'ifipa opalef ape'imi mi'iam na'ama mi'i,

"Dembinau nagiambama ape'. Ea' ape' ina umbamahapa, owa'.
Nambimb epes la'ifisa sonda' maina ape'? Owa!"

Ape' mila waf amam agufumi mumafi esis Kristeni

⁷Ipe' ukup mopoma amam agufumi ipe'imi fowa' mawalapa basef Godi ma ipe'. Ipe' ukup mopoma fe' bu'unai amamunai ea' pefe' pila waf amam membale'efa God. ⁸Jisas Kraus nape na'ama etin si'i nambati', dei' wapoti', ea' nope anona nemaf la'ela'ef hihif. ⁹Ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama anom basef hiami mamumami mufli'i momboma opalef ipe'imi ea' pekwaha eaf Godi. I'i ukup ape'imi la'ela'ef mopoma God nagiambamapa na'a, na'ama andeande'. Opalef ape'imi ina motaga la'ifima mila mi'uli epesi ma mea' gwa'aimi mamumami, owa'. Waf anama saila mi'uli anama ina nagiambama amam nematawa sailanai, owa'.

Amamaga God okom na'iami bu'wami ape' mondolalimanami

¹⁰Ape' anona balata nape sondolalima Goda, anama Kraus atona nase'ana alop ananinai si'ina nondolalimana nase'anana God. Ea' amam pris mondolalima God ipat anama selinai sanda' lotuwana, amam ina la'ifima ma gwa'aimi ma balata anama, owa'. ¹¹Pris anama dembinai nape nali' ma pris hiami anan atona nafa' esimbel amama nawis ipat nomon wa'ol, nape etina bo'wagon andeande' endilisi, nondolalima Goda nokwaha waf aonai epes sanda'anai. Ea' mafis alop si'ina mefa'ana mawisi manda' nif maofam ande'ma anama esis Israel sapoma. ¹²Amama atom Jisas wapoti' nafa' nimanimi naga' wambel endambel uta ande'ma nasa'opas nanda'as bo'wes andeande' ma esimbel ananimi. ¹³Ea' dei' ape' wapoti' mefe'ma Anan endalemb ande', ma monda' ambagof ape'imi aom si'i anan fowa' ambal aona. ¹⁴Dei' main, ape' mogawa etap anae' ape' ina anona wambel taun nape la'ela'ef, owa'. Ape' dei' mape manda'am magolopa wambel taun anama anona nemaf na'i neatagai.

¹⁵Amama atom dei' ape mefela agel Godi lu'una mose'ana danifela la'ela'efa agel Jisasi, monda'am na'ama si'i amamaga bu'wami mondolalimanami. Ape' mondolalimana na'ama. Mose'ana malogof ape'imi Anan ea' mowalapa basefa agel ananinai. ¹⁶Ipe' ina ukup mose'epama penda' waf bu'unai esis amam nematawa, owa'. Ea' amamaga ma'oma ipe' pewalogam pese'ama tu'wanim epes isima amamaga a'asi. Dei' main, God okom na'iam endilisi waf anama si'i amamaga bu'wami ipe' paso'anama pindolalimanami.

¹⁷Amam agufumi ipe'imi ma'i mi giambamepa ea' mumafi ipe' la'ela'ef. Ama anona nemaf amam mowalapa basefa Goda maol hianai manda'ana mumafi ipe'. Amama atom dei' ipe' pila basef amamumi ea' pepe owina amam. I'i penda'am na'ama ma amam mondanifela monda' maol anama ma ukup amamumi ina aom mupan. I'i amam monda'ana moloma ukup awami, amama nambimb ina mi giambamepa, owa'.

Beten bu'unai ma mi giambamepa atona etin

¹⁸Ipe' penda' betena God ni giambama afa'. Afa' ogawa basef mape opalef nomoni ma'iami ma'ipasa basef mihi'ambafa waf afa'inai ina aona, owa'. Ea' dei' wa'i wila waf bu'unai andeande' nimeguf hiami la'ela'ef. ¹⁹Ae' okom na'i endilisi ma ipe' penda' betena God ni giambame ma nambimb etanima efe'mago ipe' mehip.

²⁰God Anan ofagonama okom awanena. Anan nafela Dembinai ape'inai Jisasi nohafel hi'agif wapoti'. Esimbel Jisasi malo manda' basef na'i endilisi atom mape la'ela'ef motaga la'ifim. Esimbel anama atom Jisasi nataga Dembinai numafi esis Kristen si'i amam mumafi sipsip.

²¹Ae' a'i God nonda'epa la'ifipa nese'epa waf bu'unai hianai ipe' ma pila okom Ananinai atona. Ea' a'i Anan nonda' opalef ape'imi nomon ama mowalapa waf hianai bu'unai Anan okom na'inai ma pepel Jisasi Kraisi atona. Ea' a'i epes hiesi sefela agel ananinai lu'una la'ela'ef hihif. Endilisi.

Anom basef tu'wanim

²²Ipe' alupipei, ae' a'ipipa basef la'ifimi, peme' basef anda'ami ma efela ukup ipe'imi enda'epa petaga la'ifipa. Dei' main, basef amama ae' anda'ama ipe', amama basef bandami atom. ²³Ae' a'i ipe' pegawa esis sakwaha owalomapa ape'inai Timoti, ea' ina ata' nanda' kalabus, owa'. I'i anan nifi'li netagama ae' ulal, nambimb afa' biafa ofo'o etin utilipa.

²⁴Ipe' penda'mago nemaf bu'unai afa'inai ma amam agufumi hiami ipe'imi molomago esis amam nematawa Godi hiesi. Esis Kristen alupusi sape Itali sanda'mepago nemaf bu'unai ipe'.

²⁵Ae' a'i God ni giambamepa na'a ea' nope nolomago ipe' hipei nonda'epa la'ifipa.